

είμαι στην τσίτα

Σάββατο, 19 Νοεμβρίου 2011

5:18 μμ

29

τσίτα

- 1) τσίτα (δημ.) τεμάχιο ξύλου, που κρατάει κάτι τεντωμένο
- 2) ξύλινο διχαλωτό από το ένα άκρο ραβδί που χρησιμεύει σαν υποστήριγμα των σταφυλοφόρων κλάδων των αμπέλων (Συνώνυμα : κρεμανταλάς ή μαντράχαλος)
- 3) ξύλινός πήχης κατά μήκος της ένωσης των σανίδων της οροφής
- 4) πρόσθετο υφασμάτινο, κέντημα ή σιρίτι ή διακοσμητική ταινία ποδόγυρου, αλλιώς φάσα, χρυσολούρι, τρέσσα (βυζ. Ποδέα)

Κατά δε τον Μπαμπινιώτη¹⁷¹ σημαίνει και το κόσκινο < σήτα όμως όλες οι άλλες σημασίες δεν μπορούν να ετυμολογηθούν από το σήτα ούτε και να γράφονται με "η" όπως θέλει ο Μπαμπινιώτης. Τα ίδια λέει ο Ανδριώτης⁴⁴⁸, το γράφει τσήτα και το εξηγεί κόσκινο, χωρίς να ετυμολογεί καμιά από τις άλλες 4 σημασίες του "τσίτα".
Ο που δεν μπορεί βρει άκρη κάνει την πάπια.

Με τον ειρηνέο Μπαμπινιώτη διαφωνεί ο Τριανταφυλλίδης που γράφει, σωστά το τσίτα με "ι". Δεν το ετυμολογεί όμως.

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ

Το Μείζον λεξικό του Φυτρακη¹¹³⁶ ετυμολογεί όλες της σημασίες από το τουρκικό **çita** = δοκάρι και φάσα.

Στο ετυμολογικό του ο Μπαμπινιώτης¹³¹, στο λήμμα τσιτώνω, τα γυρίζει και το γράφει με "ι" από το τσίτα < τουρκ. Çita . Έτσι τα έχει καλά με όλους!

Ο μη καθηγητής Μένος Φιλήντας το ετυμολογεί από το **τσιταίνω** = τείνω, τανύω =τεντώνω που με τσιτακισμό γίνεται τσιταίνω και κατόπιν τσιτώνω . Άρα από το τσιτώνω παράχθηκε η τσίτα.

Εγώ φρονώ ότι προέρχεται από το λατινικό ρήμα EX-CITARE **excito** που σημαίνει τεντώνω, βγαίνω, εγείρομαι και διεγείρομαι, προκαλούμαι, ερεθίζομαι, προκαλούμαι.
Όλες οι σημασίες συνάδουν με τις ελληνικές και καμιά με το κόσκινο των Καθηγητάδων
Το Λατινικό excitare πέρασε στα Αγγλικά excite excitement και στα Γαλλικά exiter
Και σως και στα τούρκικα από τους βυζαντινούς.

ΠΑΡΑΓΩΓΑ

Τσιτώνω = τεντώνω (ίσως να είναι και ρήμα που παράγει την τσίτα)

ΦΡΑΣΕΙΣ

είμαι στην τσίτα

Περιμένω, είμαι σε αναμονή, έχω τσιτωμένα (τεντωμένα) νεύρα

Σε περιμενω σου Τσίτα

Η θα ειμαι σου [Τσίτα](#)

τον έχουνε στην τσίτα

Τον έχουν αφήσει να περιμένει, σε αναμονή.

Τα τσίτωσε

Εννοείται τα πόδια του

Η φράση έχει δυο σημασίες

1. Τσίτωση τα πόδια του και δεν προχωρεί όπως το μουλάρι. Δηλ. Πείσμωςε, μουλάρωσε.
2. Τέντωσε τα πόδια του όπως το ζώο που πεθαίνει. Σχετικά :τα τίναξε ή τίναξε τα πέταλα.

ΕΠΩΝΥΜΑ

Τσίτας

Γνωστό Ζαχαροπλαστέιο των Αθηνών.

Ταχυδρόμος, 15 Αυγούστου 1959. Η αγορανομία είχε βρει υπολείμματα ποντικών στο εργαστήριο του κοσμικού ζαχαροπλαστέιου «Τσίτας», στην οδό Πανεπιστημίου (απέναντι από την Εθν. Βιβλιοθήκη), καθώς και τόνους σκουληκιασμένης σοκολάτας στο εργοστάσιο του Παυλίδη. Αποτέλεσμα ήταν να μειωθεί κατακόρυφα η κατανάλωση στα ζαχαροπλαστεία και να βρει ο Μποστ την έμπνευση για ένα από τα καλύτερα σκίτσα του, με αλληπάλληλα παροιμιακά λογοπαίγνια.

Η Τσίτα

Ονομα κύριο. Ίσως με επιδραση του ταχύτερου αιλουροειδους, του τσιτάχ. Αφορά την μαιμού του Ταρζάν (ηρωα του ζουγκλοειδους κινηματογράφου) . Στις 28 Δεκ. 2011 – Η Τσίτα, ο χιμπατζής που πρωταγωνίστησε στις ταινίες με τον Ταρζάν έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 80 ετών από νεφρική ανεπάρκεια. Για να έχοις ελαφράν ω ένδοξος Τσίτα!

Η μαϊμού του Κωλέττη δεν αφήσε όνομα στην ιστορία.

Ο Κος Ταρζαν (κεντρο) και η Κα Ταρζάν (αριστερα) και η λιγότερο ομορφη είναι η Τσίτα (δεξιά)

Εις το Βαθος τσίταχ (*Acinonyx jubatus*, η Φερράρι των αιλουροειδών = 110 km/h)

Δεχεται επισκεψεις στα Σπατα Αττικο Πάρκο κατοπιν συνεννοησε με το zoo@atticarpark.gr

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

2005

Μέντης Μποσταντζόγλου - Μποστ ο Διαχρονικος -Εκδοση ΕΣΥΕΑ

171

Τίτλος:

Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας - Β' έκδοση

Συγγραφέας: Γ. Μπαμπινιώτης

Εκδότης:

Έτος: 2005

131

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Συγγραφέας: Γ. ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ

Εκδότης: ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

Έτος:1966

448

Τίτλος: ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

Συγγραφέας: Ν. ΑΝΔΡΙΩΤΗΣ

Εκδότης:ΑΠΘ-ΙΝΣ

Έτος:1983

1136

ΜΕΙΖΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ - ΦΥΤΡΑΚΗ